

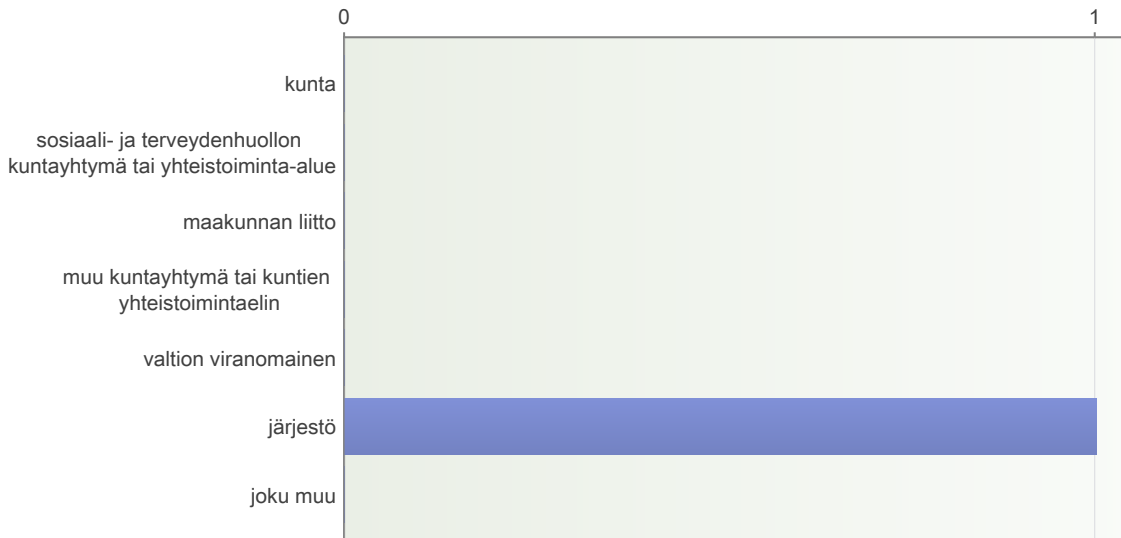
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Vapautuvien asumisen tuen verkosto (VAT)	Anna Leppo	Anna Leppo, anna.leppo@kriits.fi		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- VAT-verkostolla (Vapautuvien asumisen tuen verkosto) on vankka kokemus asunnottomuuden ja uusintarikollisuuden vähentämisestä yhteistyössä Rikosseuraamuslaitoksen, kuntien sote-toimijoiden ja järjestöjen välillä. Laitoskierteessä olevia vankeja on osuvasti kutsuttu Suomen ”köyhimmäksi, sairaimmaksi ja syrjäytyneimmäksi kansanosaksi.” Heidän tuen tarpeisiinsa vastaaminen on siis keskiössä myös terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa. Myös uusintarikollisuutta voidaan vähentää, kun yhteiskunnan rakenteet tukevat muutosta. Sote-uudistus voi olla yksi keino reagoida tämän erityisryhmän palvelutarpeisiin. Tämä edellyttää, että kohderyhmälle on tarjolla erilaisia ja laadukkaita asumisen sisältö- ja tukipalveluja, päihdehuolto- ja mielenterveyspalveluja sekä työllistymistä tukevia toimenpiteitä, jotka sovitetaan yhteen henkilön elämäntilanteen ja tarpeiden mukaan. On selvää, että uusintarikollisuuden vähentäminen järjestöjen, yritysten yhteiskuntavastuun, julkisten sote-palvelujen ja lainsäädännön kautta tulee myös yhteiskunnalle halvemmaksi kuin huono-osaisuuden lisääminen vaikeuttamalla paluuta yhteiskuntaan rikostuomion jälkeen. Jo rangaistuksen täytäntöönpanon aikana on mahdollista ja perusteltua vaikuttaa tuomitun valmiuksiin ja rakentaa polkuja siviiliin yhteistyössä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

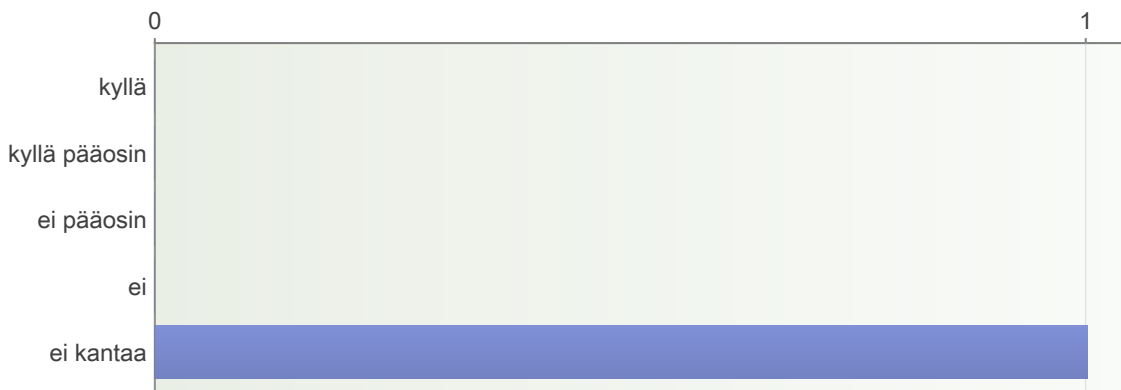
5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kansalaisyhteiskunnan ja poliittisten päättäjien pitäisi toimia yhteistyössä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa erilaisten esteiden purkamiseksi, jotta voitaisiin edistää vapautuvan vangin ja yhdyskuntaseuraamusta suorittavan mahdollisuutta sopeutua yhteiskuntaan. Lisäksi tulisi varmistaa että maakunta-mallissa myös huono-osaiset ja helposti syrjään jäävät ihmiset tulevat kuulluiksi sote-palvelujen suunnittelussa, toteutuksessa ja laadun valvonnassa.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

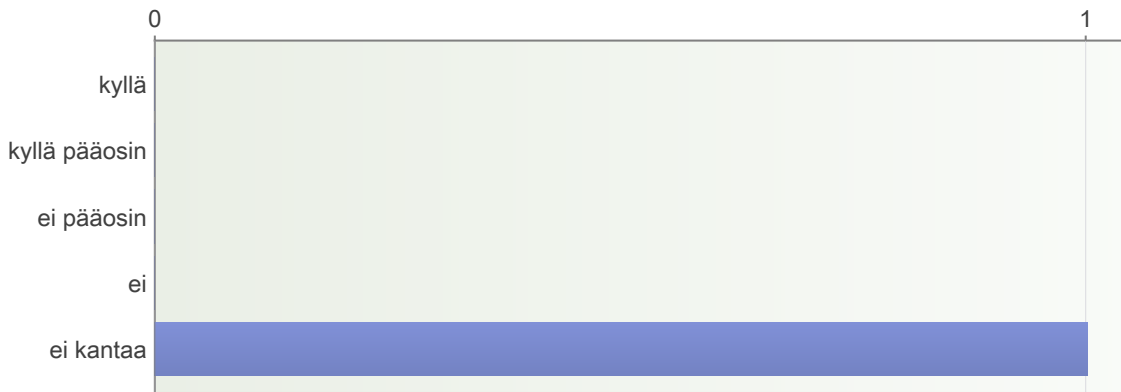
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

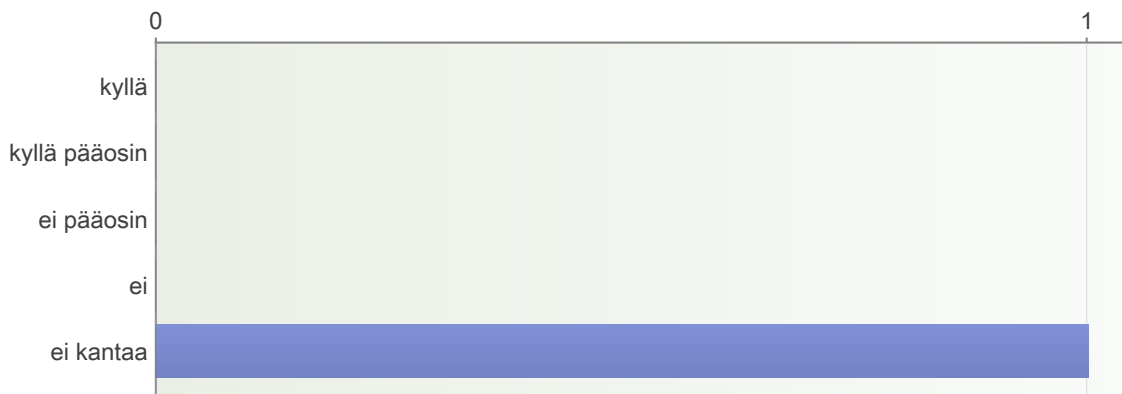
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

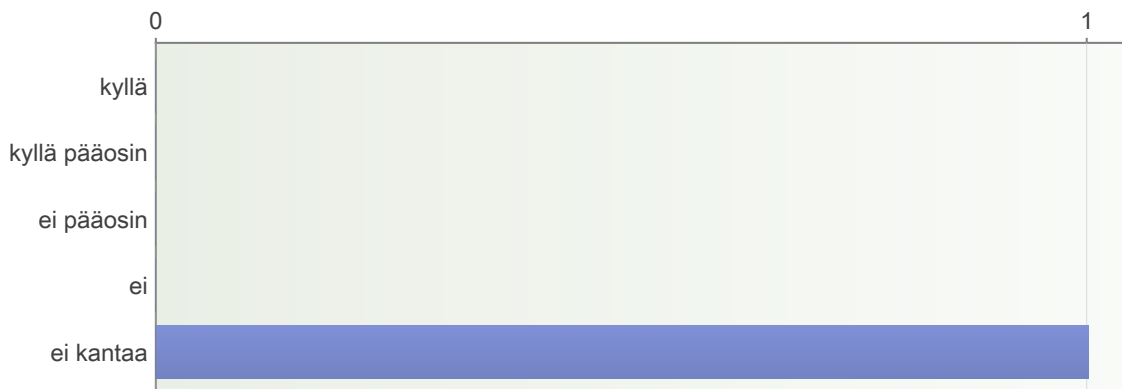
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

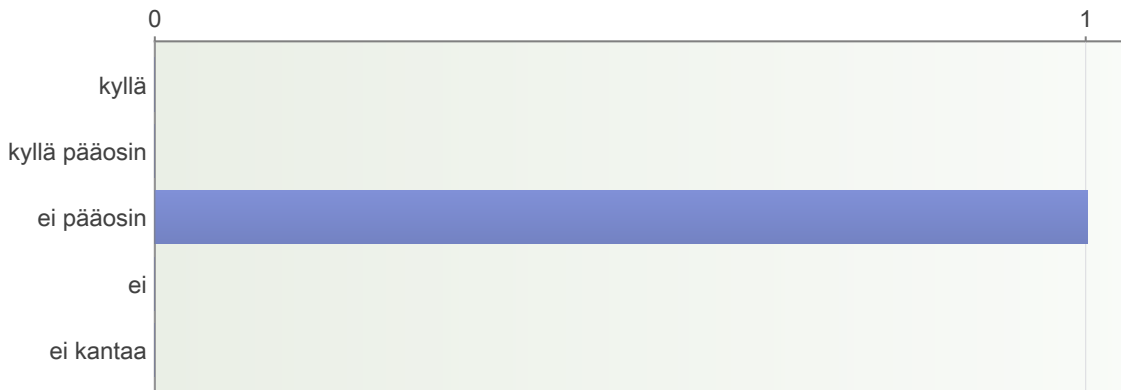
Avoimet vastaukset: ei kantaa

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- VAT-verkosto on huolissaan siitä, miten rikosseuraamustaustaisten palvelut (esim. asumispalvelut ja muut kuntoutumista tukevat palvelut) turvataan jatkossa tasavertaisesti jokaisessa maakunnassa mukaan lukien pienet kaupungit ja maaseutu. Huolestuttaa meitä, että vankilasta tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavia ja vankilasta vapautuvia kuin myös koevapauteen tulijoita. Sote-ratkaisujen tulisi olla samansuuntaisia eri puolilla maata. Palvelujen tuottamisessa on keskeistä huomioida palveluntuottajien kokemus kohderyhmän kanssa työskentelyssä. Tässä yhteydessä herää kysymys, kuinka pienet palveluntuottajat tulevat pärjäämään tilanteessa jossa palvelut tuottamisen osalta kilpailutetaan. Mikä arvo kilpailutustilanteessa tulee olemaan erityisosaamisella ja laadulla? Tuotettavien palvelujen tulisi olla saavutettavuudeltaan ja valinnan mahdollisuudeltaan eri puolilla maata samantyyppisiä. Vaarana on, että palvelut karkaavat erityisesti haja-asutusalueilla kauas palvelujenkäyttäjistä ja tästä syystä eri alueilla ollaan varsin eriarvoisessa asemassa palvelujen saatavuuden näkökulmasta. Tässä yhteydessä on perusteltua kysyä miten esimerkiksi rikosseuraamustaustaisten palvelut tulevat turvatuiksi jokaisessa maakunnassa? Rakenteiden ja tuotettavien palvelujen osalta lakiuudistuksen tulisi palvella asiakkaitten tarpeita.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

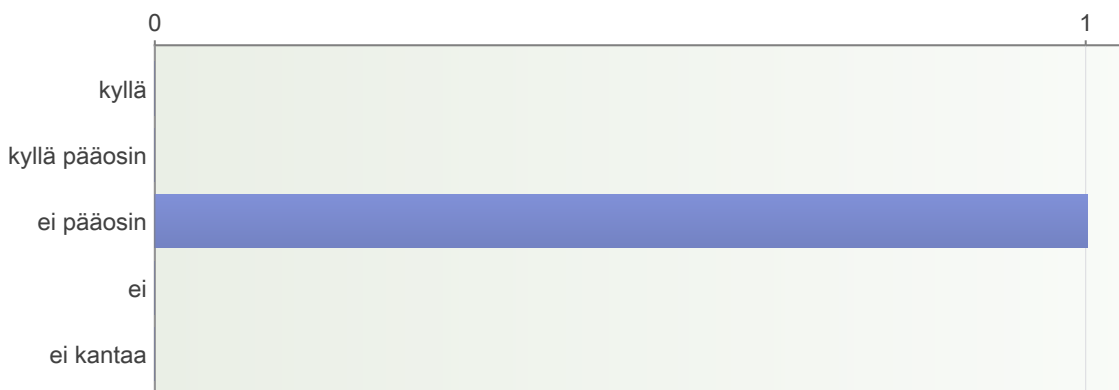
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Lakiluonnoksessa pyritään turvamaan palvelujen integraatio erilaisin keinoin: velvoite kuvata palvelukokonaisuudet, neuvonnan ja ohjauksen tarjoaminen, palvelutarpeen arviot ja asiakassuunnitelmat sekä

palvelun tuottajan velvollisuus varmistaa palveluketjujen integraation toteuttaminen ja tehdä sen edellyttämää yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Keskeistä tässä työssä on asiakkaan erilaisten suunnitelmien yhteensovittaminen ja asiakkaan mukana olo eri vaiheissa. Monituottajamalli on haasteellinen palvelujen integraation ja asiakaslähtöisyyden näkökulmasta. Huono-osaisten ja monia eri palveluita tarvitsevien kansalaisten kohdalla palvelujen integraatio ja asiakaslähtöisyys on erityisen tärkeää.

Rikosseuraamustaustaisten ja asunnottomuusuhan alaisten palvelujenkäyttäjien kohdalla korostuu moniammatillisten ja kokonaisvaltaisten palvelukokonaisuuksien tarve, toimiva palveluohjaus ja hyvä yhteistyö eri toimijoiden ja verkostojen välillä. Rikosseuraamustaustaisten kohdalla kunnallisen sosiaalitoimen, järjestöjen, vankiloiden ja yhdyskuntaseuraamustoimistojen on tehtävä yhteistyötä asiakasprosessoinnin eri vaiheissa (esim. seuraamusselvityksen laadinta, siviiliarviointi, rangaistusajan suunnitelman yhteensovittaminen kunnan suunnitelmien kanssa rangaistuksen täytäntöönpanovaiheessa ja sanktioinnin, keskeytystilanteen tai seuraamuksen päättymisen ja jatkosuunnitelmien työstäminen). VAT-verkosto on huolissaan siitä, saavatko erityisen paljon tukea tarvitsevat rikostaustaiset palvelujenkäyttäjät jatkossa kyllin nopeasti palveluja ja kasvokkaista tukea ja neuvontaa palvelujen käyttöön ja onko esim. asiakassuunnitelmien tekemiseen ja yhteensovittamiseen riittävästi resursseja. Vaarana on palvelujen pirstaloituminen entistäkin useammalle "luukulle" ja tilanne, jossa kukaan ei kanna vastuuta asiakkaan palvelujen kokonaisuudesta ja asiakaslähtöisyys ei toteudu. Palvelujen räätälöitävyys on erityisen merkityksellistä, kun kysymyksessä on erityisryhmä. On myös tärkeää, että eri neuvonta- ja ohjaustoimijat ja palvelujen tuottajat tuntevat toisensa, koska se mahdollistaa yhteistyön ja palvelujen integraation. Kovin laajoissa kokonaisuuksissa eri toimijoiden mahdollisuus tuntee toistensa toiminta ja palvelut voi osoittautua vaikeaksi. Miten maakunnissa turvataan se, että paljon palveluja käyttävät asiakkaat ja erityisryhmät, mukaan lukien rikosseuraamustaustaiset, tulevat tunnistetuiksi ja heidän palvelunsa järkevällä tavalla yhteensovitetuiksi asiakaslähtöisyyden periaatetta noudattaen? Palveluketjujen varmistamisessa eri toimijoiden välisen yhteistyön tavoitteena on tietoisuuden lisääminen rikosseuraamustaustaisten kanssa tehtävästä työstä ja kohderyhmän tarpeista. Palveluohjauksen ja kuntoutusjatkumoiden luominen edellyttää yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Tätä työtä tukevat verkostopalaverit, yhteisesti sovitut ohjaus-, työ- ja toimintakäytännöt, tiedonvälittäminen ja nivelvaiheiden huomioiminen. Työskentelyssä on huomioitava asiakkaan toimijuus ja osallisuus.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystaloudissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

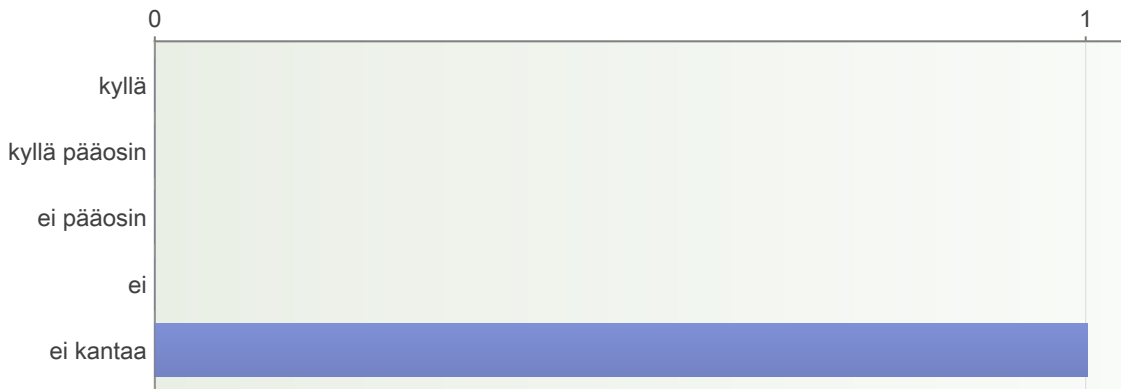
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

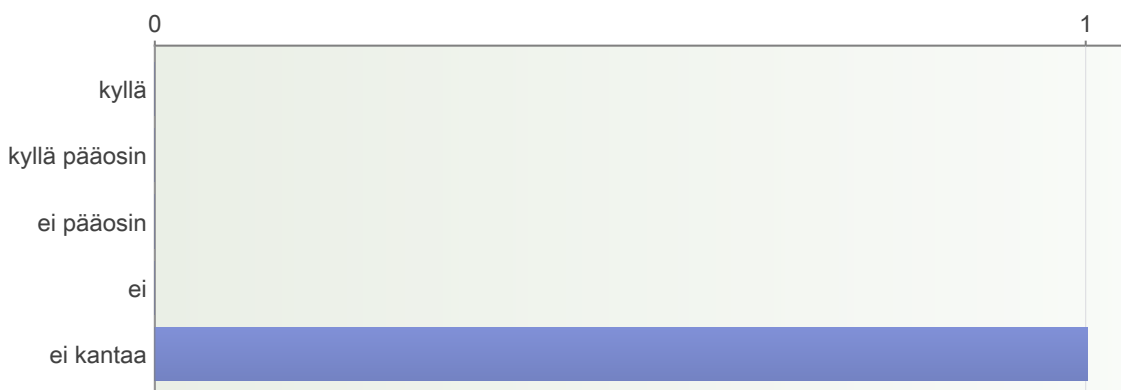
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitettun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Vapautuvien asumisen tuen verkoston (VAT) jäsenjärjestöt tekevät yhteistyötä kuntien ja Rikosseuraamuslaitoksen (vankilat ja yhdyskuntaseuraamustoimistot) kanssa rikosseuraamustaisten henkilöiden asunnottomuuden vähentämiseksi sekä ennaltaehkäisemiseksi ja parempien asumis- ja tukipalvelujen kehittämiseksi. Vankilasta vapautuvat ja yhdyskuntaseuraamuksia suorittavat asunnottomat tai asunnottomuusuhan alla olevat henkilöt ovat poikkeuksellisen huono-osainen erityisryhmä niin fyysisen ja psyykkisen terveyden kuin sosiaalisen hyvinvoinnin ja pärjäämisen näkökulmista. Heille tarjotuissa sosiaali- ja terveyspalveluissa vaaditaan erityisosaamista. Jotta uusintarikollisuutta voidaan vähentää ja hyvinvointi- ja terveyseroja kaventaa, rikostaustaiset tarvitsevat paljon pitkäjänteistä, ammattitaitoista tukea rikollisesta elämäntavasta irtautumiseen ja esimerkiksi asumisen onnistumiseen.

Rikosseuraamustaustaisille soveltuvat asumispalvelut ja muut tukipalvelut ovat tyypillisesti yleishyödyllisten järjestöjen tuottamia. Järjestöt ovat pitkäjänteisesti kehittäneet osaamistaan tämän monin tavoin haasteellisen kohderyhmän kanssa työskentelemisessä ja luoneet toimivia ja innovatiivisia auttamistyön käytäntöjä. Järjestöjen työn taustalla ovat humanit arvot ja aito halu auttaa kohderyhmää eikä taloudellisen voiton tavoittelu, kuten yksityisen sektorin toimijoilla.

VAT-verkosto on huolissaan siitä, miten etenkin pienten järjestöjen tuottamat laadukkaat asumispalvelut ja muut tukipalvelut pärjäävät jatkossa maakuntien laajoissa kilpailutuksissa. Miten järjestöjen tuottamat palvelut erityisryhmille, esim. rikosseuraamustaustaisille, tullaan turvataamaan maakunta-mallissa? Lisäksi VAT-verkosto on huolissaan siitä, miten tulevaisuudessa maakuntien hyvinvointikeskuksissa huomoidaan rikosseuraamustaustaisten palvelutarpeet?

Vapautuvien asumisen tuen verkosto (VAT) on valtakunnallinen 13 jäsenjärjestön muodostama verkosto, jonka tavoitteena on vähentää rangaistuksesta vapautuvien asunnottomuutta sekä kehittää asumispalveluita ja muita kohderyhmän tarvitsemia tukipalveluita (esim. päihde- ja mielenterveyspalvelut, työllistymispalvelut). VAT-verkostolla on lähes 10 vuoden kokemus yhteistyöstä ja kehittämistoiminnasta kuntien, järjestöjen ja Rikosseuraamuslaitoksen välillä.

Verkoston jäsenjärjestöt tuottavat asumispalveluita ja muita tukipalveluita mm. rikosseuraamustaustaisille henkilöille.

Vankilasta vapautuu vuosittain yli 5000 henkeä ja Yhdyskuntaseuraamuksia suorittaa vuosittain noin 4000 henkeä. Vankilasta vapautuvista arviolta noin kolmannes vapautuu asunnottomana. Yhdyskuntaseuraamusta suorittavista arviolta noin 15–20 % on asunnottomia tai asuu tilapäisratkaisujen turvin. Asunnottomat rikosseuraamustaustaiset ovat merkittävä osa asunnottomista ja asunnottomuus on merkittävä uusintarikollisuuden riskitekijä. Kansainvälisten ja kotimaisten arvioiden ja tutkimusten mukaan asunnottomuudesta aiheutuu nykytilanteessa kunnille huomattavia kustannuksia. Yhden asunnottoman on arvioitu tuottavan kunnalle noin 15 000 euron kustannukset vuosittain (suurimpina kuluerinä akuuttipsykiatria ja kustannukset oikeusjärjestelmässä). Rikosseuraamustaustaisten asunnottomuuden kustannukset lienevät vieläkin suuremmat, koska asunnottomuus lisää uusintarikollisuuden riskiä. Asunnottomuuden aiheuttamia suuria inhimillisiä kärsimyksiä ei luonnollisesti voi mitata rahassa. Sote-järjestelmän kustannusten suitsimisen kannalta ja inhimillisen kärsimyksen vähentämiseksi tulevassa maakuntamallissa kannattaa ennaltaehkäistä ja vähentää asunnottomuutta kaikin keinoin ja eri kokoisten järjestöjen erilaisille erityisryhmille kehittämien laadukkaiden asumis- ja tukipalvelujen asema tulee turvata.

Rikoksen uusijoista noin 90 prosenttia tekee tuomioon johtavan rikoksen vuoden sisällä vapautumisesta ja näistä 25 prosenttia jo ensimmäisen kuukauden aikana. Vapautumista seuraavien ensimmäisten päivien merkitystä ja vapautumiseen liittyviä toimenpiteitä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ei voi liikaa korostaa uusintarikollisuuden torjumisessa. Riittävällä asumisen ja kuntoutuksen tukitoimilla pystytään ennaltaehkäisemään uusintarikollisuutta ja tekemään yhteiskunnasta turvallisempi.

Yhteistyötä sote-työssä edistäviä toimenpiteitä ovat rikosseuraamustaustaisten asiakkaiden kohdalla:

- yhteistyöpäivät (mm. sote, sosiaalitoimi, Rikosseuraamuslaitos ja järjestöt sekä tukipalvelujen tuottajat) ja tutustumiskäynnit,
- tiedon jakaminen seuraamuksista eri toimijoille (rikosseuraamusalan käsitteiden, rangaistuksentäytäntöönpanon, aikuissosiaalityön/lastensuojelun, järjestökentän ja palvelujen tuottamisjärjestelmän ja toiminnan hahmottaminen),
- koulutus sosiaali- ja terveystieteiden lakien velvoitteista,
- selkokielen opas sote-palveluista,
- yhteistyökumppaneiden yhteystietoja ylläpito (esim. toimijoiden yhteystietolistat) ja yhdyshenkilöiden nimeäminen,
- viranomaisten, järjestöjen ja tukipalvelujen tuottajien välinen yhteistyö,
- kuvaukset palveluprosesseista,
- asiakasprosessien kuvaaminen asiakasnäkökulmasta.
- yhtenäiset alue- ja kuntakohtaiset käytännöt/toimintamallit (paikalliset mallit)
- eri yksiköiden yhtenäiset käytännöt ja
- pienimuotoiset kokeilut yhteistyökäytäntöjen testaamiseen palveluohjauksessa (hyvät käytännöt).

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

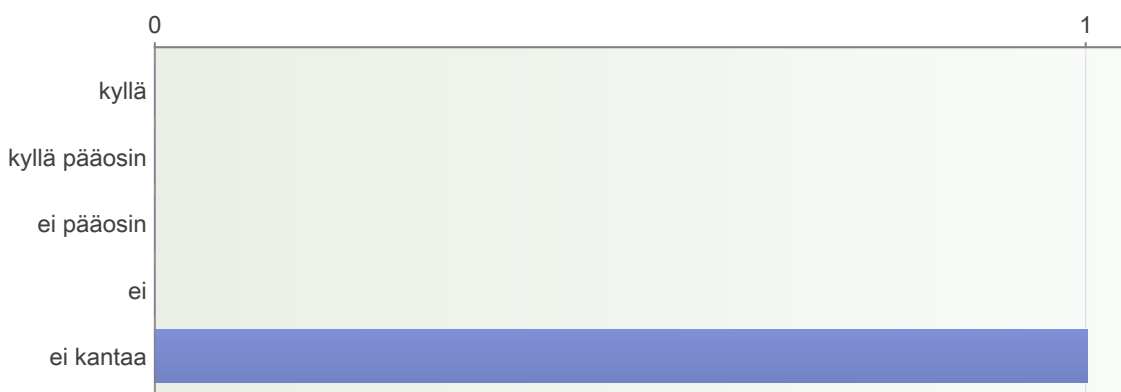
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

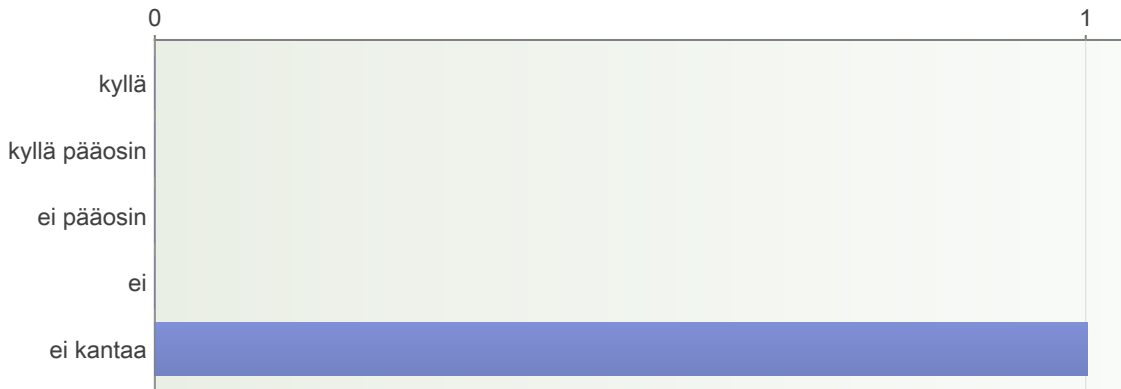
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

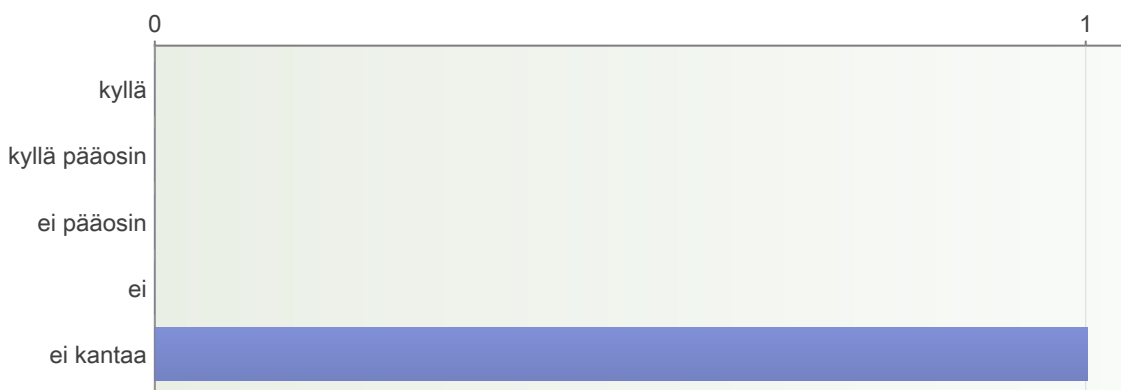
Avoimet vastaukset: ei kantaa

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

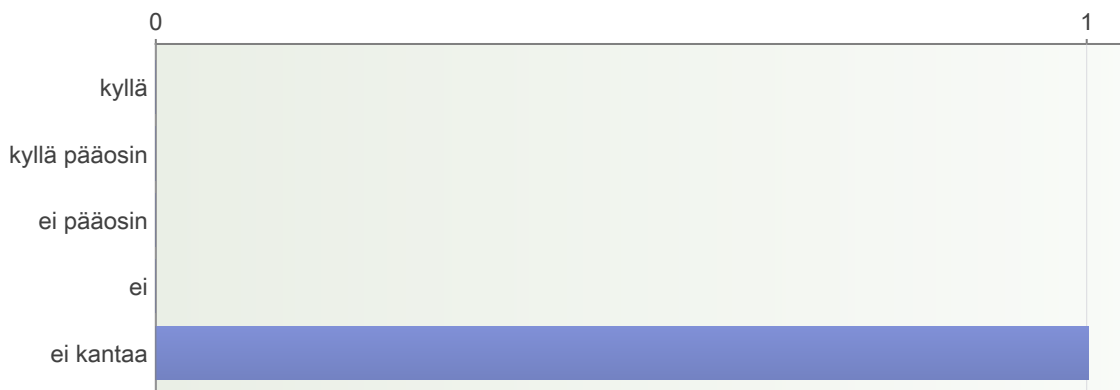
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

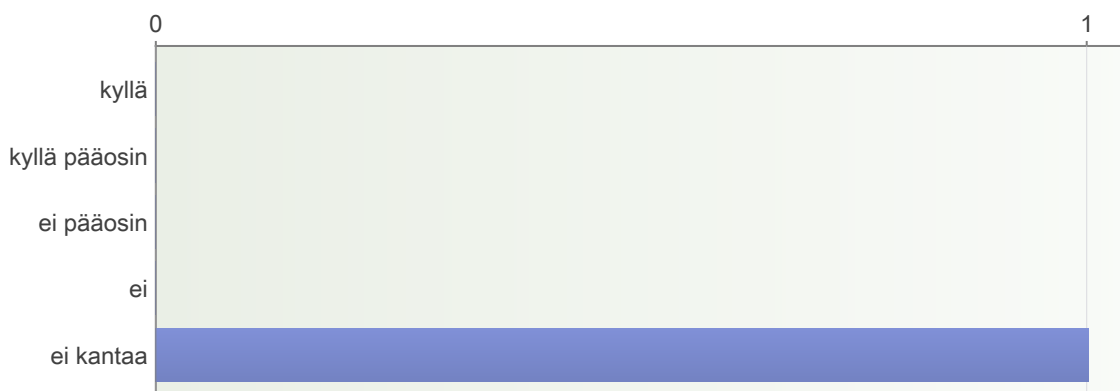
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

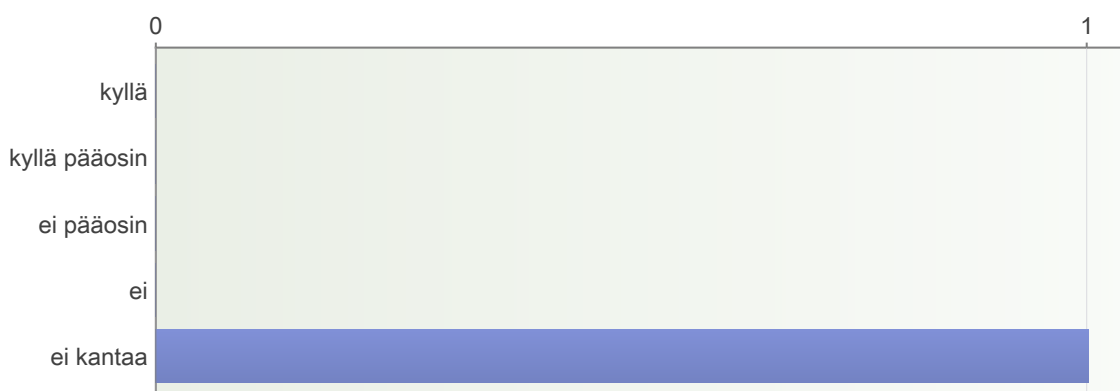
Avoimet vastaukset: ei kantaa

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätkö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

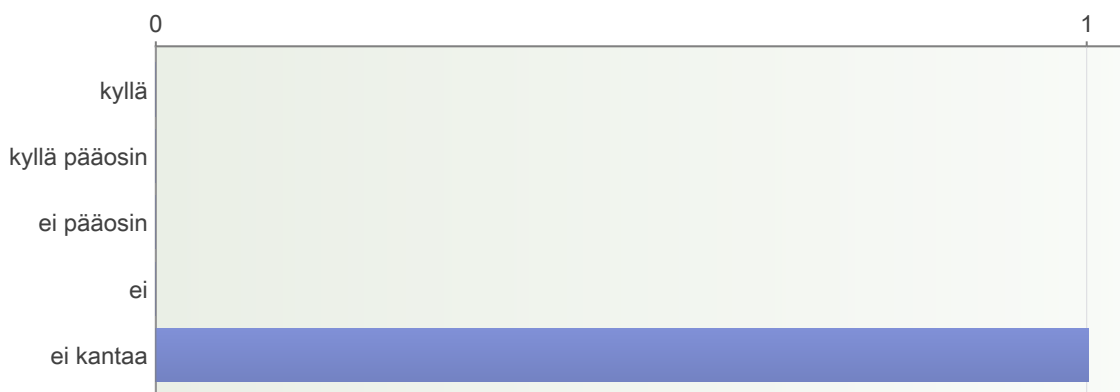
Avoimet vastaukset: ei kantaa

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

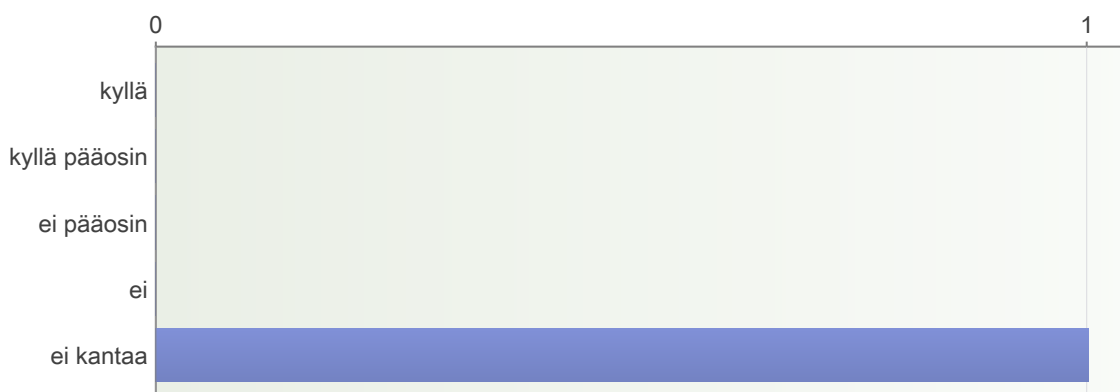
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

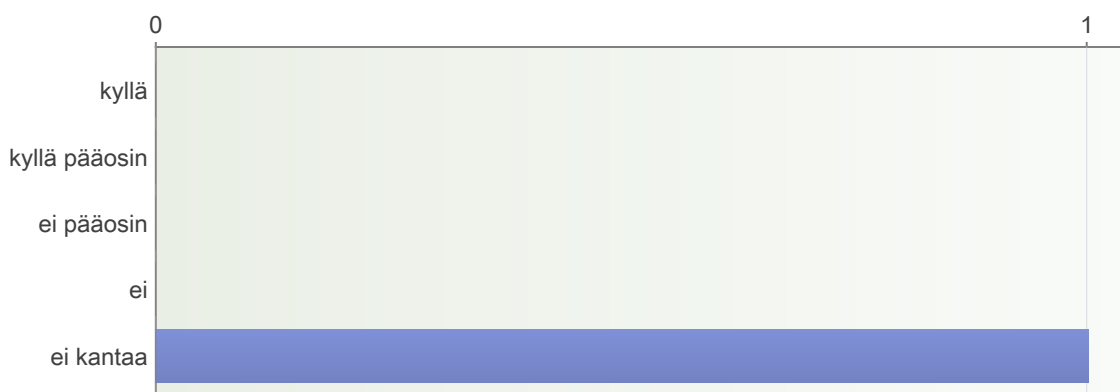
Avoimet vastaukset: ei kantaa

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- VAT-verkosto arvioi, että edustamamme asuttamiseen ja asumisen tukipalvelujen tuotantoon erikoistuneet järjestö-toimijat tulevat edelleen tuottamaan palveluja sote-uudistuksen jälkeen. Sote-uudistus ja palvelujen tuotantoon liittyvä kilpailutus on palveluntuottajille samalla sekä mahdollisuus että uhka. Mikäli järjestö-toimijat pärjäävät jatkossa kilpailussa, voivat erilaisissa kehittämissuhteissa ja käytännön työssä työstetyt hyvät toimintamallit siirtyä myös tulevaisuuteen. Riskinä on että pienten toimijoiden on vaikea pärjätä maakuntien aiempaa laajemmissa kilpailutuksissa: niiden elintila voi rajoittua minimiin, mitä pidämme huolestuttavana palvelujen laadun ja jatkuvuuden kannalta. Riskinä on myös, että maakuntien toteuttamien, laajojen kilpailutusten seurauksena palvelujen laatu heikkenee, koska palvelut on käytännössä tuotettava liian niukoilla resursseilla. Palveluntuottajan näkökulmasta ja ammattihenkilöstön kannalta tarkasteltuna jatkuvuus palvelutuotannossa on tärkeää. Jatkuvuus on tärkeää myös palvelun laadun takaamiseksi ja sen turvaamiseksi, että etenkin vaikeasti tavoitettavat ja viranomaisiin vain vähään luottoa omaavat palvelunkäyttäjät voivat luoda luottamuksellisen suhteen ammattihenkilöstöön.

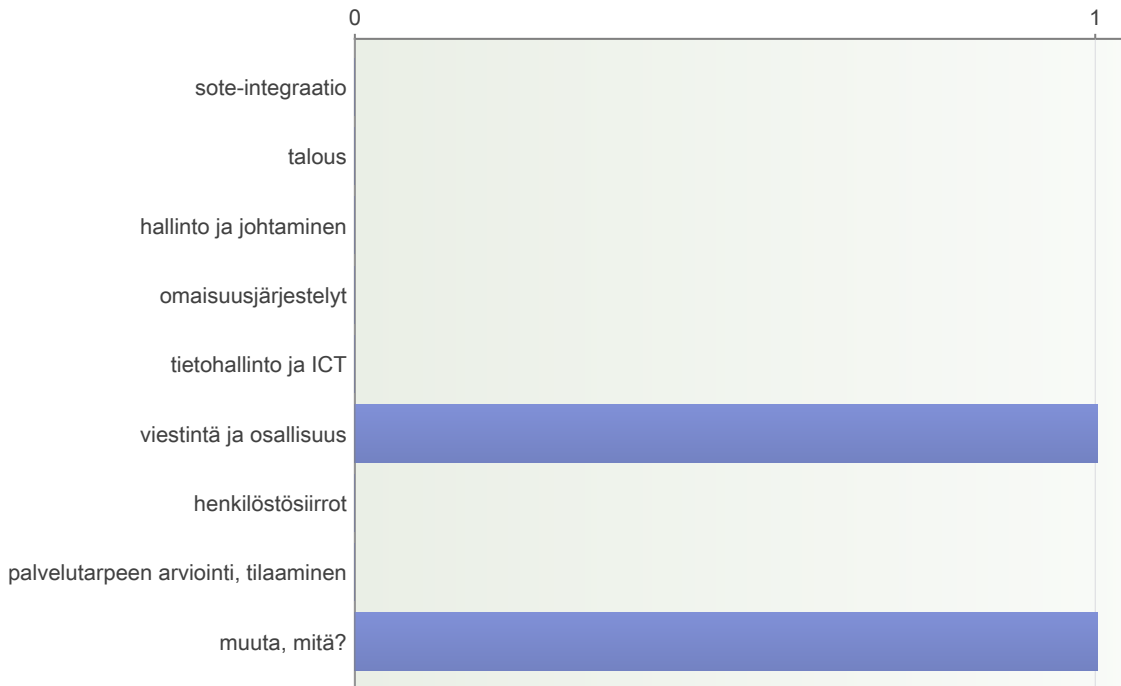
Monituottajamallit vaativat paikallisten toimijoiden osalta uudenlaista ajattelua ja yhteisten toimintamahdollisuuksien kartoittamista.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: muuta, mitä?

- VAT-verkoston näkemyksenä on, että erityisryhmille palveluja tuottavat järjestö-toimijat tarvitsevat sote-toimijoilta jatkossa riittävästi tietoa eli viestinnän maakunnista järjestökentän suuntaan on oltava riittävä. On tärkeää, että palveluja tuottavat järjestöt kutsutaan mukaan, kun palvelukokonaisuuksia suunnitellaan. Erityisen tärkeänä näemme, että palvelujen kilpailuttamisessa olisi yhdenmukaiset toimintamallit ja pelisäännöt eri puolilla maata ja myös pienten palveluntuottajien tilanne huomioitaisiin.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.